

ตัวชี้วัดที่ 1.26 ร้อยละของโรงพยาบาลพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital - ผ่านเกณฑ์ระดับดีมากขึ้นไป

รายงานแนวโน้มสถานการณ์คุณภาพน้ำทิ้ง/น้ำเสีย ของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข : แยกตามรายเขตสุขภาพ และสถานการณ์ของเชื้อ 2019-nCoV ในน้ำเสีย/น้ำทิ้ง

กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายการปฏิบัติการพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมตามแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) ภายใต้ยุทธศาสตร์ความเป็นเลิศด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค (P&P Excellence) กำหนดให้มีการดำเนินงานเพื่อดูแลสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลภายใต้โครงการ GREEN & CLEAN Hospital เพื่อให้เกิดการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

การจัดการน้ำเสีย เป็นหนึ่งในกิจกรรมการประเมินระดับพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 หมวด E : Environment (การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล) หัวข้อย่อยที่ 10 ของเกณฑ์การประเมินข้อที่ 9 ร้อยละ 100 ของร้านอาหารในโรงพยาบาลได้มาตรฐานสุขาภิบาลอาหารของกรมอนามัย หากการจัดการน้ำเสียของโรงพยาบาลไม่ได้มาตรฐาน (ไม่เหมาะสม) ขาดการจัดการ ควบคุม และดูแลที่ดี จะทำให้โรงพยาบาลกลายเป็นแหล่งแพร่กระจายโรคภัยต่างๆ ไปสู่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ประชาชนผู้มารับบริการและชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง

เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตัวชี้วัดที่ 1.26 ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital ศูนย์ห้องปฏิบัติการกรมอนามัยได้ทำการตรวจวิเคราะห์และทดสอบคุณภาพน้ำทิ้ง/น้ำเสียของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 – 30 มิถุนายน 2564 รวมจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 1,466 ตัวอย่างจาก 126 โรงพยาบาล ซึ่งตรวจวิเคราะห์และทดสอบภายใต้เกณฑ์ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง มาตรฐานการควบคุมการระบายน้ำทิ้งบางประเภทและบางขนาดลงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2548 จากผลการทดสอบคุณภาพน้ำพบว่า

และมีรายการทดสอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานแยกรายจังหวัดและเขตสุขภาพ ดังตาราง

จังหวัด	จำนวนตัวอย่างผ่านเกณฑ์	จำนวนตัวอย่างไม่ผ่านเกณฑ์	รวมจำนวนตัวอย่าง	รายการทดสอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
เขตสุขภาพที่ 1 ส่งตัวอย่าง 8 จังหวัดจาก 8 จังหวัด				
เชียงราย	8	27	35	Coliform , Fecal Coliform , TKN , SS , TDS
เชียงใหม่	6	31	37	Coliform , Fecal Coliform , TKN , SS , TDS
น่าน	6	27	33	Coliform , Fecal Coliform , SS , TKN , TDS
พะเยา	0	11	11	Fecal Coliform , Coliform , SS , TDS
แพร่	0	5	5	Coliform , Fecal Coliform , TDS , TKN , BOD
แม่ฮ่องสอน	2	9	11	Coliform , Fecal Coliform SS ,
ลำปาง	1	1	2	Coliform , Fecal Coliform , COD , TKN , BOD
ลำพูน	0	4	4	Coliform , Fecal Coliform , SS , TDS , BOD
รวมทั้งเขต	23 (16.67%)	115 (83.33%)	138	
เขตสุขภาพที่ 2 ส่งตัวอย่าง 5 จังหวัดจาก 5 จังหวัด				
ตาก	2	5	7	Coliform , TDS , COD , Fecal Coliform , BOD
พิษณุโลก	7	19	26	Coliform , Fecal Coliform , SS , BOD , COD
เพชรบูรณ์	0	13	13	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , TKN
สุโขทัย	3	8	11	Coliform , Fecal Coliform , TDS , SS
อุตรดิตถ์	13	19	32	Coliform , Fecal Coliform , SS , TDS , TKN
รวมทั้งเขต	25 (28.09%)	64 (71.91%)	89	
เขตสุขภาพที่ 3 ส่งตัวอย่าง 5 จังหวัดจาก 5 จังหวัด				
กำแพงเพชร	6	23	29	Coliform , Fecal Coliform , SS , TKN , TDS
ชัยนาท	2	13	15	Coliform , Fecal Coliform , SS , COD , BOD
นครสวรรค์	2	28	30	Coliform , Fecal Coliform , SS , TDS , TKN
พิจิตร	2	13	15	Coliform , TDS , Fecal Coliform , SS , COD
อุทัยธานี	2	2	4	Coliform , Fecal Coliform , BOD
รวมทั้งเขต	14 (15.05%)	79 (84.95%)	93	
เขตสุขภาพที่ 4 ส่งตัวอย่าง 8 จังหวัดจาก 8 จังหวัด				
นครนายก	1	7	8	Coliform , Fecal Coliform , SS , TDS , TKN
นนทบุรี	11	62	73	TDS , Coliform , Fecal Coliform , BOD , SS
ปทุมธานี	3	12	15	Coliform , Fecal Coliform , TDS , TKN , BOD
พระนครศรีอยุธยา	1	25	26	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , BOD
ลพบุรี	4	30	34	TDS , Coliform , Fecal Coliform , COD , BOD

จังหวัด	จำนวนตัวอย่างผ่านเกณฑ์	จำนวนตัวอย่างไม่ผ่านเกณฑ์	รวมจำนวนตัวอย่าง	รายการทดสอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
สระบุรี	2	20	22	TDS , Fecal Coliform , Coliform , SS , BOD
สิงห์บุรี	0	16	16	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , BOD
อ่างทอง	2	22	24	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , BOD
รวมทั้งเขต	24 (11.01%)	194 (88.99%)	218	
เขตสุขภาพที่ 5	ส่งตัวอย่าง 7 จังหวัดจาก 8 จังหวัด			
กาญจนบุรี	8	41	49	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , TKN
นครปฐม	4	16	20	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , STT_Soilds
ประจวบคีรีขันธ์	0	20	20	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , STT_Soilds
เพชรบุรี	3	9	12	Coliform , Fecal Coliform , TDS , SS , COD
ราชบุรี	6	22	28	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , COD
สมุทรสงคราม	0	0	0	ไม่ได้รับตัวอย่างส่งตรวจ
สมุทรสาคร	2	6	8	TDS , Coliform , Fecal Coliform , TKN , SS
สุพรรณบุรี	9	16	25	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , TKN
รวมทั้งเขต	32 (19.75%)	130 (80.25%)	162	
เขตสุขภาพที่ 6	ส่งตัวอย่าง 8 จังหวัดจาก 8 จังหวัด			
จันทบุรี	10	18	28	Coliform , Fecal Coliform , TDS , SS , COD
ฉะเชิงเทรา	0	13	13	TDS , Coliform , COD , BOD , Fecal Coliform
ชลบุรี	4	28	32	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , COD
ตราด	4	9	13	SS , TDS , Coliform , Fecal Coliform , BOD
ปราจีนบุรี	10	9	19	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , TKN
ระยอง	10	14	24	SS , COD , Coliform , Fecal Coliform , BOD
สมุทรปราการ	11	22	33	TDS , Coliform , Fecal Coliform , TKN , COD
สระแก้ว	5	17	22	Coliform , Fecal Coliform , TDS , SS , BOD
รวมทั้งเขต	54 (29.35%)	130 (70.65%)	184	
เขตสุขภาพที่ 7	ส่งตัวอย่าง 4 จังหวัดจาก 4 จังหวัดคิดเป็นร้อยละ 50 ของจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ			
กาฬสินธุ์	1	23	24	Coliform , Fecal Coliform , TDS , TKN , SS
ขอนแก่น	4	54	58	Coliform , Fecal Coliform , SS , TDS , TKN
มหาสารคาม	0	10	10	Coliform , Fecal Coliform , TDS , TKN , SS
ร้อยเอ็ด	0	4	4	Coliform , Fecal Coliform , TDS , COD , BOD
รวมทั้งเขต	5 (5.21%)	91 (94.79%)	96	
เขตสุขภาพที่ 8	ส่งตัวอย่าง 6 จังหวัดจาก 7 จังหวัด			
นครพนม	0	6	6	Coliform , Fecal Coliform , TDS , TKN , SS

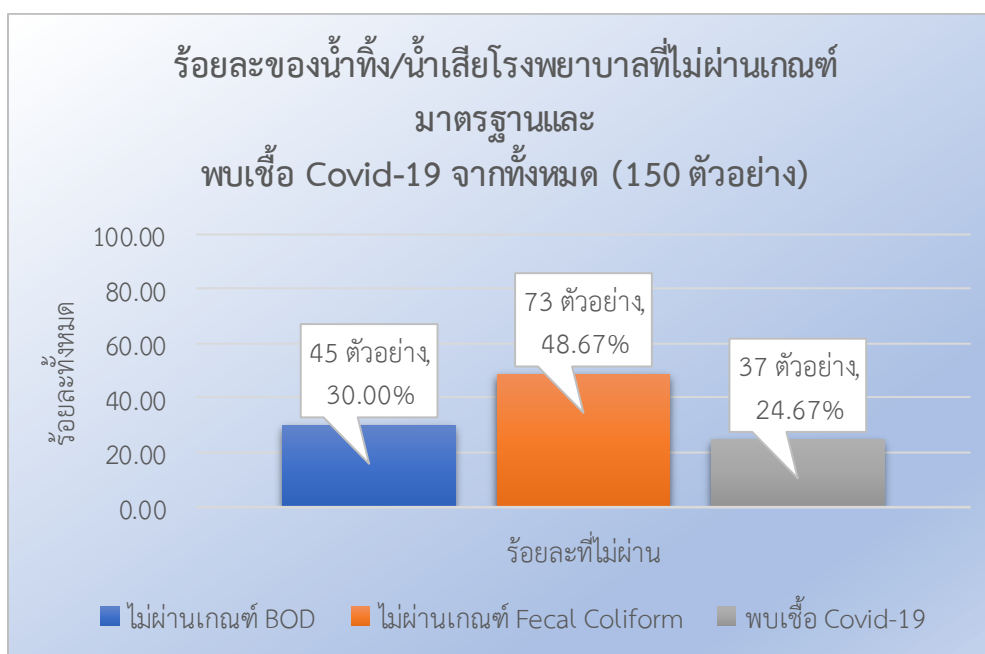
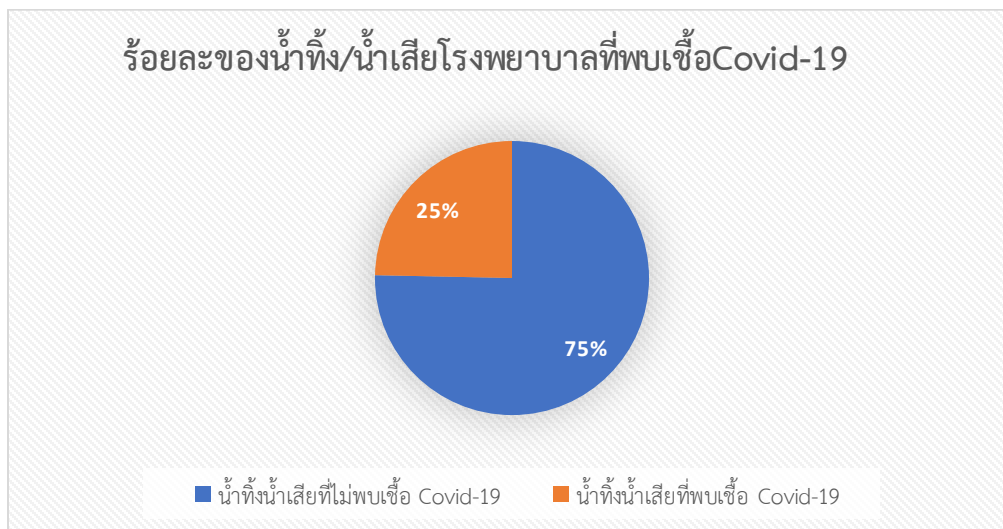
จังหวัด	จำนวน ตัวอย่างผ่าน เกณฑ์	จำนวนตัวอย่าง ไม่ผ่านเกณฑ์	รวมจำนวน ตัวอย่าง	รายการทดสอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
บึงกาฬ	0	0	0	ไม่ได้รับตัวอย่างส่งตรวจ
เลย	2	4	6	TDS , Coliform , Fecal Coliform
สกลนคร	1	3	4	Coliform , Fecal Coliform , BOD , SS , COD
หนองคาย	0	1	1	Coliform , Fecal Coliform , TKN
หนองบัวลำภู	0	4	4	TDS , Coliform , Fecal Coliform , TKN , SS
อุดรธานี	4	33	37	Coliform , Fecal Coliform , TDS , SS , TKN
รวมทั้งเขต	7 (12.07%)	51 (87.93)%	58	
เขตสุขภาพที่ 9	ส่งตัวอย่าง 4 จังหวัดจาก 4 จังหวัด			
ชัยภูมิ	0	14	14	TDS , Coliform , Fecal Coliform , TKN , COD
นครราชสีมา	4	43	47	TDS , Coliform , Fecal Coliform , TKN , SS
บุรีรัมย์	4	41	45	Coliform , Fecal Coliform , TDS , TKN , BOD
สุรินทร์	3	30	33	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , COD
รวมทั้งเขต	11 (7.91%)	128 (92.09)%	139	
เขตสุขภาพที่ 10	ส่งตัวอย่าง 2 จังหวัดจาก 5 จังหวัด			
มุกดาหาร	2	12	14	Coliform , Fecal Coliform , COD , SS , TKN
ยโสธร	0	0	0	ไม่ได้รับตัวอย่างส่งตรวจ
ศรีสะเกษ	0	5	5	TDS , Coliform , Fecal Coliform , SS , TKN
อำนาจเจริญ	0	2	2	Coliform , Fecal Coliform , TDS , TKN
อุบลราชธานี	0	0	0	ไม่ได้รับตัวอย่างส่งตรวจ
รวมทั้งเขต	2 (9.52%)	19 (90.48)%	21	
เขตสุขภาพที่ 11	ส่งตัวอย่าง 7 จังหวัดจาก 7 จังหวัด			
กระบี่	1	7	8	Coliform , Fecal Coliform , TKN , TDS , SS
ชุมพร	2	6	8	Coliform , Fecal Coliform , SS , TKN , TDS
นครศรีธรรมราช	4	17	21	Coliform , Fecal Coliform , TDS , SS , TKN
พังงา	3	9	12	Coliform , Fecal Coliform , TKN , SS , BOD
ภูเก็ต	1	1	2	Coliform , Fecal Coliform
ระนอง	1	7	8	Coliform , Fecal Coliform , TKN , TDS , SS
สุราษฎร์ธานี	3	15	18	Coliform , Fecal Coliform , TKN , SS , COD
รวมทั้งเขต	15 (19.48%)	62 (80.52)%	77	
เขตสุขภาพที่ 12	ส่งตัวอย่าง 7 จังหวัดจาก 7 จังหวัด			
ตรัง	1	15	16	Coliform , Fecal Coliform , SS , TKN , BOD
นราธิวาส	6	20	26	Coliform , Fecal Coliform , BOD , COD , SS
ปัตตานี	5	5	10	Coliform , Fecal Coliform , TKN , SS , TDS

จังหวัด	จำนวนตัวอย่างผ่านเกณฑ์	จำนวนตัวอย่างไม่ผ่านเกณฑ์	รวมจำนวนตัวอย่าง	รายการทดสอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
พัทลุง	2	13	15	Coliform , Fecal Coliform , TKN , TDS , SS
ยะลา	2	20	22	Coliform , Fecal Coliform , TDS , TKN , SS
สงขลา	6	32	38	Coliform , Fecal Coliform , TDS , TKN , SS
สตูล	1	11	12	Coliform , Fecal Coliform , TDS , SS , BOD
รวมทั้งเขต	23 (16.55%)	116 (83.45%)	139	
สสม.				
กรุงเทพฯ	11	41	52	Coliform , Fecal Coliform , TDS , TKN , SS
รวมทั้งเขต	11 (21.15%)	41 (78.85%)	52	

การตรวจวิเคราะห์หาปริมาณเชื้อ 2019-nCoV ในน้ำเสีย/น้ำทิ้งด้วยเทคนิค RT-PCR

จากสถานการณ์ที่ประเทศไทยเกิดการระบาดของ COVID-19 ระลอก ๓ ซึ่งมีการรายงานจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยการระบาดในระลอก ๓ นี้ มีการระบาดอย่างรวดเร็ว มักไม่แสดงอาการ ติดต่อกันง่าย และสาเหตุที่ทำให้เกิดการระบาดอย่างรวดเร็วคือพฤติกรรมเสี่ยงของตัวบุคคลและสถานประกอบการที่ไม่ละเลยปฏิบัติตามมาตรการ โดยเฉพาะสถานประกอบการประเภทสถานบันเทิง ซึ่งเป็นคลัสเตอร์ที่เป็นสาเหตุหลักในการเริ่มต้นการระบาดในครั้งนี้ และแพร่กระจายไปยังจังหวัดต่างๆ และคลัสเตอร์ประเภทอื่นๆ โดยกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงานเป็นพาหะสำคัญในการทำให้เกิดการระบาดในวงกว้างขึ้นเนื่องจากมีการเดินทาง และเคลื่อนย้ายไปทั่วประเทศ มาตรการสำคัญที่ต้องดำเนินการคือ การทำให้ประชาชน รับรู้ เข้าใจถึงความเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรคและมาตรการสำคัญในการป้องกันโรคอย่างเคร่งครัด ศูนย์ห้องฯ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้บริการเพื่อสนับสนุนการตรวจวิเคราะห์และทดสอบตัวอย่างสิ่งแวดล้อม เพื่อการเฝ้าระวังอนามัยสิ่งแวดล้อมและการสร้างเสริมสุขภาพแก่ประชาชน โดยโรคต่าง ๆ อันเนื่องจากสิ่งแวดล้อมสามารถเฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้เกิดหรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนถ้าประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดีและมีระบบการเฝ้าระวังและการตรวจวิเคราะห์และทดสอบที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจากห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ที่ได้มาตรฐานและให้ผลการตรวจวิเคราะห์ และทดสอบที่ถูกต้องน่าเชื่อถือและทันต่อเหตุการณ์ จึงได้จัดทำโครงการเตรียมความพร้อมห้องปฏิบัติการเพื่อรับมือและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ : กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อเตรียมความพร้อมของห้องปฏิบัติการในการรับส่งตรวจ สนับสนุนชุดทดสอบอย่างง่ายเพื่อการเฝ้าระวังและสนับสนุนชุดสุขอนามัยส่วนบุคคลให้แก่หน่วยงานส่วนกลางและศูนย์อนามัย

ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำน้ำเสีย/น้ำทิ้ง โรงพยาบาล ตรวจวิเคราะห์หาปริมาณเชื้อ 2019-nCoV ด้วยเทคนิค RT-PCR จำนวน ๑๕๐ ตัวอย่าง พบว่า

ข้อมูล ณ 31 สิงหาคม 2564
ศูนย์ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย